

TOKAJ-HEGYALJA
EGYETEM

SÁROSPATAK

TÁJÉKOZTATÓ
A TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Készítette:

Prof. Dr. Bolvári-Takács Gábor mb. rektor

Bevezetés

A Tokaj-Hegyalja Egyetem megalakulásával új korszak kezdődött el Sárospatak oktatástörténetében és a település jelenkori történelmében is. A hazai felsőoktatást érintő modellváltás városunkban új helyzetet teremtett, és lehetővé tette, hogy Comenius óta a legnagyobb intellektuális beruházás valósuljon meg a térségben. A kormány a magyar nemzet történelmi adósságát törlesztette Sárospatak felé a Tokaj-Hegyalja Egyetem létrehozásával és a térség infrastrukturális fejlesztésével.

A Tokaj-Hegyalja Egyetem a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 8. § (4) bekezdése, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 22. §, továbbá a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítványról, a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány és a Tokaj-Hegyalja Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi XXV. törvény 2. § (1) bekezdése alapján jött létre 2021. augusztus hó 1. napjával, az Eszterházy Károly Egyetem Sárospataki Comenius Campusából.

Az Egyetemet fenntartó Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány Kuratóriuma 2021. július 1-jén tartotta meg első ülését. Az Egyetem 2021. augusztus 1-jén sajtónyilvános ünnepi szenátusi üléssel kezdte meg munkáját.

Az egyetem címe: 3950 Sárospatak, Eötvös u. 7. Honlapja: www.unithe.hu

1. Fenntartó

A 2021 augusztusában megalakult új egyetem nemcsak az önállóságát visszacapott egykori tanítóképző hagyományait, hanem Sárospatak és Tokaj-Hegyalja gazdag természeti és épített, gazdasági és kulturális örökségét egyaránt működése legfőbb bázisának és értelmének tartja. Célunk, hogy ez az örökség a későbbi nemzedékek számára is csorbítatlanul elérhető legyen, s közben folyamatosan gyarapodjon.

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány általi fenntartás biztosítja az állam által rendelkezésre bocsátott vagyon okszerű és gazdaságos felhasználását és kellő szabadságot biztosít az intézmény optimális működtetéséhez. Az állam a továbbiakban is megjelenik, mint alapító, megrendelő, szakképesítést kiadó és elismerő, továbbá ágazati szabályozó és oktatásigazgatási szerv. A sárospataki neveléstörténeti hagyomány és az intézmény jogelődjeinek történeti fejlődése alátámasztja, hogy az állam végső fenntartói felelőssége modellsemleges.

Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány Kuratóriuma

Elnök:

- Stumpf István, a felsőoktatási modellváltást és az új fenntartói modell működésével kapcsolatos kormányzati feladatokat koordináló kormánybiztos, korábbi kancelláriaminiszter, volt alkotmánybíró, a Századvég alapítója

Tagok:

- Wáberer György, a Tokaj–Zemplén térség fejlesztéséért felelős kormánybiztos, a Wáberer's International Nyrt. korábbi társtulajdonosa
Sauska Krisztián, a Sauska borászat alapítója
Molnár Péter, a tokaji borvidéken található Patrícus Borház birtokigazgatója
Bolvári-Takács Gábor, a Tokaj-Hegyalja Egyetem megbízott rektora

2. Az intézmény célcsoportjai és közösségei

Az intézmény küldetését tekintve az egész országot, székhelyét tekintve Sárospataké, oktatási-kutatási működési területének és társadalmi szerepvállalását tekintve magáénak érzi a Tokaji Borvidéket és a világörökségi Tokaj-Hegyalja kultúrtáját, az egykori történelmi Zemplén megyét (Bodrogköz Hegyalja, Hegyköz) és a földrajzilag szervesen ehhez kapcsolódó abaúji régiót. Magas minőségű oktató és kutató munkájával ugyanakkor az egész magyar felsőoktatást, s annak Kárpát-medencei, európai és világviszonylatú dimenzióit erősíteni kívánja.

Az egyetem működésének alkotóelemei tehát a hallgatók; az oktatók és kutatók; a középiskolai tanulókat, mint leendő hallgatókat nevelő szülők; a fenntartó; az állam; valamint a térség önkormányzati, gazdasági és társadalmi szereplői. Ezek a csoportok jól elkülöníthető funkciókkal, elvárásokkal és szerepekkel rendelkeznek, s együtt alkotják azt a személyi és intézményi kört, amelyeken belül, illetve amelyhez képest az egyetem pozicionálja magát.

Az egyetem, mint intézményi közösség négyféle értelemben jellemezhető.

- a) Egyetemünk mindenekelőtt *értékközösség*. Az itt oktatók és hallgatók hasonló módon ítélik meg Tokaj-Hegyalja szőlő- és borkultúrájának helyét és Sárospatak neveléstörténeti szerepét Magyarországon és a világban, függetlenül attól, hogy különböző tudományágakban dolgoznak. A tudomány egyetemes szakmai és emberi értékeket közvetít, e helyütt különösen a humanizmust, a nemzeti szemléletet, az európai kitekintést. Ahogy Erdélyi János megfogalmazta a 19. század közepén a pataki Kollégium jelmondatában: „három fáklyám ég: hit, haza, emberiség”. Mi nem csupán szakmai tudást adunk, hanem értékszemléletet is.
- b) Másodszorban *szakmai közösség* vagyunk, „a tudás forrása”. Az ide jelentkezők azért választanak minket, hogy elsőrangú szakmai képzésben részesüljenek, olyan oktatóktól, akik mind tartalmi, mind módszertani szempontból saját kutatási területük kimagasló művelői. Többségüknek személyes kapcsolata van a régióval, kötődésük nem pusztán munkaszerződési alapú. Minden tanszék felelős valamely szak működtetéséért, ugyanakkor részt vesz más szakok oktatásában. Oktatásmetodikai hagyományaink Comenius máig érvényes didaktikai elvein alapulnak és pedagógus generációk átörökölt tudására épülnek.
- c) Harmadszorban intézményünk *érzelmi közösség*. Az oktatói és hallgatói létszám a teljes kapacitás elérésével sem közelíti majd meg a nagy regionális és szakegyetemek befogadó képességét, az itt dolgozók és ide járók tehát valamennyien ismerik és ismerni fogják egymást. Szeretik az intézményt és örülnek egymás sikereinek. Az újonnan belépő első éves hallgatók nagy „család” részévé válnak, ahol nevükön szólítják őket. Oktató-hallgató viszonylatban jellemző a bensőséges szakmai munkakapcsolat.
- d) Végül, de nem utolsó sorban egyetemünk *funkcionális közösség*. Mint minden más felsőoktatási intézmény, betartjuk a jogszabályokat és a gazdálkodási előírásokat, megfelelünk az ágazati irányítás szabályainak. Az intézményi adminisztráció a szakmai és tudományos munka kiszolgálását tartja szem előtt. Az egyetem működtetésében a fenntartó a szubszidiaritás és a differenciált feladatellátás elveit valósítja meg, amennyiben az egyetem vagyongazdálkodási és üzemeltető társasága átvállalja azon tevékenységeket, amelyet az akadémiai feladatellátást közvetlenül nem érintik, miközben épít a felhalmozott szervezeti tudásra és az apparátust ebben a szellemben irányítja.

3. Hallgatók

A Tokaj-Hegyalja Egyetem induló hallgatói állománya teljes egészében az egri Eszterházy Károly Egyetemről átvett, illetve az általa meghirdetett felvételi eljárás során bekerült hallgatók alkotják, az alábbi összetételben:

Alapszak	Létszám	Felsőoktatási szakképzés	Létszám
Tanító	95 fő	Szőlész-borász	25 fő
Óvodapedagógus	116 fő	programtervező informatikus	4 fő
Gyógyypedagógus	58 fő		
Csecsemő-és kisgyermeknevelő	10 fő		
Programtervező informatikus	6 fő		
Szőlész-borász mérnök	6 fő		
Alapképzés összesen	291 fő	Felsőoktatási szakképzés összesen	29 fő

Hallgatói összlétszám: 320 fő, ebből 41 fő nappali és 279 fő levelező tagozatos.

A felvehető maximális hallgatói létszám: 759 fő.

4. Oktatók

A Tokaj-Hegyalja Egyetem eredeti oktatói állományát az Eszterházy Károly Egyetemről átvett 16 oktató alkotta, akik között mindössze 3 egyetemi docens és 2 főiskolai docens volt, mint vezető oktató.

A széleskörű előkészítő munka nyomán 2021. december 1-jén az oktatói kar 37 státuszban levő és további 15 óraadó oktatót foglal magában, az alábbi munkakörökben:

- egyetemi tanár: 2 fő
- főiskolai tanár: 3 fő
- egyetemi docens: 16 fő (ebből habilitált: 5 fő)
- adjunktus: 2 fő
- tanársegéd: 5 fő
- tudományos főmunkatárs: 4 fő
- mesteroktató: 5 fő
- óraadó oktató: 15 fő

5. Vezetés, szervezeti struktúra

Megbízott rektor: Prof. Dr. Bolvári-Takács Gábor egyetemi tanár

Rektorhelyettes: Dr. habil. Kelemen Judit egyetemi docens

Gazdasági főigazgató: Dr. Gőz Péter

A Szenátus 9 tagú.

a) Intézetek, tanszékek

Az egyetem alaptevékenysége a felsőoktatás. Az egyetem oktatási struktúrája két intézetre, azokon belül összesen nyolc tanszékre oszlik, az alábbiak szerint:

Comenius Intézet

- Kulturális Örökség Tudományok Tanszék
(vezetője: Prof. Dr. Monok István egyetemi tanár)
- Neveléstudományi Tanszék
(vezetője: Dr. habil. Ugrai János egyetemi docens)
- Nyelvi, Irodalmi és Művészeti Tanszék
(vezetője: Dr. Toma Kornélia egyetemi docens)
- Természettudományi Tanszék
(vezetője: Dr. Nagy György egyetemi docens)

Lorántffy Intézet

- Szőlészeti és Borászati Tanszék
(vezetője: Dr. Molnár Péter egyetemi docens)
- Gazdaság- és Vállalkozásfejlesztési Tanszék
(vezetője: Dr. habil. Köpeczi-Bócz Tamás egyetemi docens)
- Társadalomtudományi Tanszék
(vezetője: Prof. Dr. Bolvári-Takács Gábor egyetemi tanár)
- Turizmus és Vendéglátás Tanszék
(vezetője: Dr. habil. Dankó László egyetemi docens)

Tokaj Wine Business Institute

(igazgató: Dr. Fiáth Attila tudományos főmunkatárs)

6. Szakok

Az Egyetem – az Nftv. 104/G. § figyelembevételével öt képzési területen -agrár, bölcsészettudomány, gazdaságtudományok, informatika, pedagógusképzés-, és három képzési szinten - alapképzés, mesterképzés, felsőoktatási szakképzés -folytat képzéseket.

Ezek alapján a Tokaj-Hegyalja Egyetem **induló szakstruktúrája** az alábbiak szerint foglalható össze (*dőlt betűvel az egy éven belül indításra tervezett szakok*):

Alapszakok	Mesterszakok	Felsőoktatási szakképzések
tanító	<i>kulturális örökség tudományok</i>	programtervező informatikus
óvodapedagógus	<i>turizmus menedzsment</i>	szőlész-borász
csecsemő és kisgyermeknevelő	<i>vállalkozásfejlesztés</i>	turizmus-vendéglátás
gyógypedagógus		
programtervező informatikus		
szőlész-borász mérnök		
<i>turizmus-vendéglátás</i>		
<i>gazdálkodási és menedzsment</i>		
<i>közösség-szervezési</i>		

7. Szakmai együttműködő partnerek

A szakmai együttműködések kialakítása folyamatos, az első, sajtónyilvános szenátusi ülésen már szerződéssel megerősített kapcsolatok az alábbiak:

- Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona,
- Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei,
- Sárospataki Református Teológiai Akadémia
- Tokaji Borvidék Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet Nkft., Tarcal

VIII. Az egyetem rendelkezésére álló ingatlanvagyon

S.sz	ingatlan címe	ingatlan helyrajzi száma	vagyon feletti rendelkezés joga	az ingatlan funkciója, célja
	3950 Sárospatak, Szent Erzsébet u. 30.	172/2	1/1 tulajdon	Kivett épület
	3950 Sárospatak, Erdélyi János út 24.	249	1/1 tulajdon	kivett épület
	3950 Sárospatak, Eötvös út 7.	253/3	1/1 tulajdon	kivett egyetem
	3950 Sárospatak, Eötvös út 5.	263	1/1 tulajdon	kivett irodaház (oktatási központ)

Az egyetem üzemeltetését a Tokaj-Hegyalja Egyetem Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt. végzi.

8. Az egyetem által fenntartott szakképző intézmények

Két szakképző iskola átvétele a vonatkozó kormányhatározat szerint 2021. augusztus 16-ával megtörtént:

- Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az üzemeltetésüket végzi az egyetem 100%-os tulajdonában álló Tokaj-Hegyalja Egyetem Intézményfenntartó Nonprofit Kft.

Az egyetem létrehozásával és működésével összefüggő, fentiekben rögzített tényszerű adatokon túl a jelen eseményeiről és a szervezet jövőjéről néhány gondolat.

9. Események a közelmúltból

A Tokaj-Hegyalja Egyetem első tanévét 2021. szeptember 25-én Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke nyitotta meg a felújított A Művelődés Háza és Könyvtára színháztermében. A borvidéket megmozgató esemény országos sajtó visszhangot kapott, ezzel is erősítve az egyetem és a Bodrog parti város jó hírét. A nagyközönség a délutáni órákban rendezett Tanévnitó Pikniken kötetlen formában ismerkedhetett az új felsőoktatási intézménnyel. A szeptemberi nap programja Sárospatak Város Önkormányzata, az eseménynek otthont adó kulturális intézmény, valamint egyéb városi intézmények, szervezetek, kulturális csoportok, borászatok és az egyetem összefogásával valósult meg. Hasonló együttműködések a jövőben is

segíthetik az egyetem helyi beágyazódását, a felsőoktatási intézmény sárospataki identitásának erősítését.

Egyetemünk őszi rendezvényein szívesen fogadta a város érdeklődő közönségét, így pl.: A Tudomány Ünnepe rendezvénysorozaton, a Magyar Comenius Társaság novemberi ülésén vagy a már két ízben megtartott tanszékvezető professzorok székfoglaló előadásán. Utóbbiak elősegítik, hogy a város megismerje az egyetem vezető oktatóit, és az általuk kutatott tématerületeket. Népszerű program a helyi lakosok körében is az Egyetemi borklub, amely havi egy alkalommal várja a borkedvelőket.

A vártnál is nagyobb érdeklődés kísérte a „Szület Tokaj-Hegyalján” számítógépes gyermekrajz pályázatot és az „Aszúszem születése” általános –és középiskolás gyerekek számára kiírt meseíró pályázatot. Intézményünk igyekszik minden korosztály körében népszerűsíteni és tudatosítani az egyetem létét, sokirányú működését.

10. Az egyetem jövőjéről

a.) Beiskolázás

A **hallgatói beiskolázási stratégia célja**, hogy számba vegye a Tokaj-Hegyalja Egyetem közeljövőjét leginkább megalapozó hallgatói toborzás szereplőit, eszközeit, felelőseit és feladatait. Ennek megfelelően elsősorban az érettségire épülő képzések kerülnek fókuszba, nem megfedkezve a mesterszintű és a pedagógustovábbképzési programokról sem. Ezzel együtt a stabil működéshez évi 80-100 fő nappali munkarendű hallgató felvétele lenne a célszerű, hiszen azzal 5 éves időtávon belül (lemorzsolódással, képzési időn túl lévő hallgatókkal, a képzéseink hosszát is figyelembe véve), egy 5-600 fős bázis tud létrejönni, melynek segítségével valódi hallgatói élet, egyetemi campusi lét, kapcsolódó szolgáltatások és városi/régiós beilleszkedés járna.

A hallgatói rekrutáció eszközei:

- a minőségi oktatói kar
- ösztöndíjak, támogatások, juttatások
- rendezvények (nyílt napok, Educatio kiállítás)
- iskolai előadások
- különböző médiamegjelenések (Social Media, honlap, kiadványok, arculat, események, népszerűsítő anyagok, merchandising)
- hallgatói szolgáltatások (kollégiumi elhelyezés, laptop program, gyakorlati képzés, közösségi - és sportprogramok)

Jelen tájékoztató időpontjában a helyben szervezett nyílt nap mellett a régió középiskoláinak széles körű megszólítása zajlik, kiegészülve a határon túli magyar nyelvű középfokú intézményekkel.

A Tokaj-Hegyalja Egyetem jövőbeni erősségét a magas színvonalú képzési és tudományos tevékenysége mellett a széleskörű társadalmi beágyazottsága és ismertsége jelentheti. A **társadalmi kapcsolatok építése** - önkormányzati, gazdasági, kulturális - szektorral az egyetem térségi szerepét növelik, mintegy megkerülhetetlen szereplővé emelve a sárospataki felsőoktatási intézményt. A széles kapcsolati háló működtetése, a „Tokaj-Hegyalja Egyetem brand” közvetve hozzájárul a hallgatói létszám növeléséhez, és vonzóvá teszi az egyetemet a felnőttképzésben résztvevők számára is.

Az egyetem, mint a térség szellemi központja hosszú távon hozzájárul a Tokaj-hegyaljai térségben élők életminőségének javításához, képzettségi szintjük emelkedéséhez, a munkaerő piaci pozícióinak javításához. Felelősségünk nemcsak az egyetem jelenlegi és jövőbeni hallgatói felé van, hanem a korosztályokat átívelő, generációkat összekötő programok biztosításával a teljes hegyaljai népesség felé is.

E cél érdekében:

- az egyetem fejleszti kapcsolatait a városon belüli, régió belüli, országrészen belüli, országos, Kárpát-medencei szervezetekkel és intézményekkel
- kapcsolatot tart az egyetem vonzáskörzetében működő önkormányzatokkal, vállalkozásokkal és társadalmi szervezetekkel
- szervezi és koordinálja az egyetem szerepét a felsőoktatási-tudományos, borászati és pedagógiai közéletben
- fejleszti és gondozza az egyetem szellemi körére épülő közösségeket, különösen az öregdiák kapcsolatokat
- felkutatja és koordinálja az egyedi kapcsolati lehetőségeket

b) A kommunikációs stratégia alapelvei

Az egyetem hosszútávú minőségi működésének és felsőoktatási, társadalmi beágyazódásának egyik legfontosabb támogatója az a kialakított brand lehet, amely közérthető módon és egyértelműen helyezi el az intézményt a magyar felsőoktatás palettáján. Az eredményes működés másik fontos ismérve a szűkebb, tágabb földrajzi környezet (Tokaj-Hegyalja, Zempléni Régió, Észak-Kelet Magyarország) társadalmi közegébe való szerves illeszkedés. Az itteni régiókban való széles társadalmi elfogadottság.

A Tokaj-Hegyalja Egyetem működésének alapértékei mentén, 2-4 év távlatában szükséges kialakítani azt a márkát, amely fémjelzi az itt folyó oktatómunka és az itt születő tudományosság minőségét. A brandnak egyértelművé kell tenni, hogy ez az intézmény Tokaj-Hegyalja szellemi központja, és a minőségi társadalmi élet motorja.

A brand építés fő elemei:

- Az oktató munka minősége („A tudás forrása”)
- A tudományosság minősége
- A szakmai közéleti terepeken vállalt vezető szerep, bizonyos esetekben régiós, bizonyos esetekben országos szinten. Esetenként nemzetközileg is
- Az egyetem belső életének sajátos és vonzó közegének kialakítása (családias közeg: „nem csak egy vagy a sok közül”, „neveden szólítanak”)
- Az egyetem vizuális megjelenésének minőségi kivitelezése és használata
- Tudományos megjelenések
- Közérthető megjelenések
- Társadalmi szerepvállalás a szakmai és a települési közösségekben

c) Az intézmény szervezeti hátterének és humán erőforrásainak fejlesztése

A Tokaj-Hegyalja Egyetem sikerességének alapja az a közösség, amely az intézményt működteti. Az itt dolgozó oktatók, egyéb szakalkalmazottak, segítő személyzet hosszútávú minőségi munkája egyik záloga a szervezet eredményességének.

Az intézmény elkötelezett abban, hogy biztosítsa az egyetem munkatársainak a leghatékonyabb munkavégzés lehetőségét. Fontos szempontnak tartja azon cselekvéseket, amelyek a szervezet egészére irányulnak, továbbá az egyes egyének belső erőforrásainak fejlesztésére és a kellő motivációs szint fenntartására, a munkakörülmények biztosítására.

Tisztelt Képviselőtestület!

A történetileg az 1857-ben létrejött tanítóképző mai jogutódjaként 2021. augusztus 1-jén önállósult **Tokaj-Hegyalja Egyetem** elkötelezett a város, a szűkebb tokaj-hegyaljai és a tágabb zempléni és abaúji régió egykor nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő szellemi, vallási, művelődéstörténeti, politikai és gazdasági szerepének visszaállításáért. A több évszázados kulturális örökségre, s a comeniusi neveléstörténeti hagyományra építve törekszik az oktatás színvonalának emelésére, a térség kulturális, tudományos, turisztikai és gazdasági vonzerejének erősítésére. Saját eszközeivel elő kívánja segíteni a népesség megtartását, műveltségi és képzettségi szintjének növelését, az itt dolgozók boldogulását, s ennek révén a régiót világszerte ismertté tevő tokaji szőlő- és borkultúra fejlesztését.

Sárospatak, 2021. december 7.

Prof. Dr. Bolvári Takács Gábor
mb. rektor

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2021. (XII. 17.)

h a t á r o z a t a

a Tokaj-Hegyalja Egyetem tevékenységéről

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani tájékoztatót megtárgyalta és azt tudomásul vette.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal